

MEBİ 9. 10. 11. ve 12. Denemeler

1. Millî Mücadele'ye karşı olan azınlıklar ve İstanbul Hükûmeti ellerindeki basın gücünü sonuna kadar kullanıyor ve Millî Mücadele'yi yıpratmak için her türlü yalan haberi Anadolu'nun en ücra kasabalarına kadar ulaştırıyordu. Bu ortamda halkın Millî Mücadele etrafında birleşmesi için doğru haber alması gerekiyordu. Bu nedenle Mustafa Kemal İrade-i Milliye, Hâkimiyet-i Milliye gazetelerinin yanısıra Anadolu Ajansının da kurulmasına katkı sağladı. Mustafa Kemal, bu girişimleri ile hem milleti ortak düşünceler etrafında birleştirdi hem de Millî Mücadele Dönemi'nde alınmış olan kararların millete ulaşmasını sağladı.

Metne göre Millî Mücadele Dönemi'nde basın-yayın kuruluşları ile ilgili,

- I. Millî Mücadele lehine kamuoyu oluşturulmak istenmiştir.
- II. Halkın güvenilir kaynaklardan haber alması amaçlanmıştır.
- III. İstanbul Hükûmeti basın gücünü Millî Mücadele'yi desteklemek için kullanmıştır.

Çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

2. Misakımillî'nin bazı maddeleri şunlardır:

- I. Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığında işgal edilmemiş yerler Türk yurtdur, parçalanamaz.
- II. Azınlıklara verilecek haklar komşu ülkelerdeki Müslümanlara verilecek haklar kadar olacaktır.
- III. Mali gelişmemize engel olan sınırlamalar kaldırılacaktır.

Buna göre alınan kararların ekonomik bağımsızlık, toprak bütünlüğü ve ulusların eşitliği kavramları ile eşleştirilmesi aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

	<u>Ekonomik Bağımsızlık</u>	<u>Toprak Bütünlüğü</u>	<u>Ulusların Eşitliği</u>
A)	II	I	III
B)	II	III	I
C)	III	I	II
D)	III	II	I

3. Mustafa Kemal, Erzurum Kongresi'ne katılmak üzere Sivas üzerinden Erzurum'a ulaştı. Mustafa Kemal'e, Saray Başkâtipliğinden, memuriyetine son verildiği için İstanbul'a dönmesi bildirildi. Mustafa Kemal ise aynı gün tüm görevlerinden istifa ettiğini bildirdi. Diğer bir deyişle "sine-i millet"e döndü. Mustafa Kemal artık bir sivildi. Bu durumda Mustafa Kemal'in en büyük destekçisi Kâzım (Karabekir) Paşa oldu. "Emrinizdeyim Paşam. Ben, subaylarım, erlerim, kolordum, hepimiz emrinizdeyiz..." diyerek Mustafa Kemal'e bağlılığını bildirdi. O an hem Mustafa Kemal'in hem de Millî Mücadele'nin tarihinde kader tayin edici bir andı.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mustafa Kemal'in sivil olarak katıldığı ilk çalışma Erzurum Kongresi'dir.
- B) Kâzım Karabekir Paşa, İstanbul Hükûmeti'nin emirlerine karşı çıkmıştır.
- C) Mustafa Kemal, Türk milletine güvenerek hareket etmiştir.
- D) Erzurum Kongresi'nin toplanma kararı Temsil Heyeti tarafından alınmıştır.

4. Aşağıda Misakımillî'nin bazı maddeleri verilmiştir:

- İşgal altındaki topraklarda yaşayan Arap halkları, özgürce verecekleri oylarla kendi geleceğine kendileri karar vermelidir.
- Kendi istekleriyle ana vatana katılmış olan Kars, Ardahan ve Batum için gerekirse tekrar halk oylaması yapılabilir.
- Batı Trakya'nın durumu, orada yaşayan halkın serbestçe verecekleri oylarla belirlenmelidir.

Misakımillî'nin bu maddelerine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Demokratik bir tutum sergilenmiştir.
B) Uluslararası eşitliğe vurgu yapılmıştır.
C) Kapitülasyonlara karşı çıkmıştır.
D) Türk vatanının sınırları çizilmiştir.

5. Türk milleti, yurdunun İtilaf Devletlerince işgalini asla kabul etmemiş, bu konuda ilk günden itibaren tepki göstermiştir. Ancak Yunanların İzmir ve çevresini işgal edip halka kötü muamele yapması Millî Mücadele sürecinde bir dönüm noktası olmuştur. Gerçekleşen işgalleri İstanbul Hükûmeti'nin geçici bir durum olarak görmesine rağmen Türk halkı işgallerin ciddiyetini çoktan anlamış bölgelerini ve vatanlarını savunmak için işe koyulmuştur. İşgallerin kalıcı olacağını halk tarafından anlaşılmaması üzerine Müdâfaa-i Hukuk Cemiyetlerinin çalışmaları sonucunda direniş birlikleri oluşturulmuştur. Kuvayımilliye denilen bu birliklerde gönüllü kişiler görev yapmıştır. Kadın, erkek her yaştan vatan sevdalısının yer aldığı bu birlikleri terhis edilmiş Osmanlı subayları komuta etmiştir. Kuvayımilliye'nin ihtiyaçları halk tarafından karşılanmıştır.

Verilen bilgilere göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

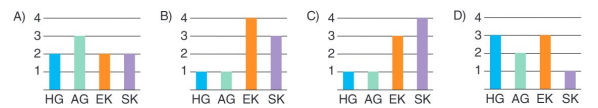
- A) Anadolu'daki işgaller halkta millî bilincin uyanmasını sağlamıştır.
B) Millî Cemiyetler, merkezî hükûmet tarafından desteklenmiştir.
C) Toplumun birçok kesiminden insan Millî Mücadele'ye katılmıştır.
D) Türk halkı işgaller karşısında vatansever duygularla hareket etmiştir.

6. Kongrelerin ve genelgelerin özelliklerinin verildiği tablo şu şekildedir:

Genelgeler ve Kongrelerin Özellikleri	Havza Genelgesi	Amasya Genelgesi	Erzurum Kongresi	Sivas Kongresi
Manda ve himaye fikri ilk kez reddedilmiştir.				
İzmir'in işgali tüm yurttan protesto edilmelidir.				
Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.				
İrade-i Milliye adında gazete kurulmuştur.				
Toplanış amacı bakımından bölgesel, aldığı kararlar bakımından ulusaldir.				
Tüm cemiyetler birleştirilmiş, Millî Mücadele tek merkezden yönetilmeye başlanmıştır.				
Doğu illerini temsilen dokuz kişilik temsil heyeti oluşturulmuştur.				
Manda ve himaye fikri kesin olarak reddedilmiştir.				
Toplanış amacı ve aldığı kararlar bakımından ulusaldir.				

Tablodaki bilgilerin tamamı doğru eşleştirildiğinde ortaya çıkan grafik tasarımı aşağıdakilerden hangisidir?

(Havza Genelgesi = HG, Amasya Genelgesi = AG, Erzurum Kongresi = EK, Sivas Kongresi = SK)

7. Birinci Dünya Savaşı öncesinde devletler arasında problemler yaşanmaktaydı. Bunların en önemlileri daha çok ürün üretmek için ham madde bulmak ve üretilen ürünleri satıp kazanca dönüştürmek için pazar aramaktı.

Bu metinde Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerinden hangisi hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Milliyetçilik B) Sömürgecilik
C) Panslavizm D) Silahlanma yarışı

8. Sivas Kongresi'nde alınan kararlardan bazıları şöyledir:
- Yurdun dört bir yanından gelen delegeler tarafından Erzurum Kongresi kararları tekrar görüşülerek onaylandı.
 - Manda ve himaye fikri tekrar tartışıldı ve kesin olarak reddedildi.
 - Millî Cemiyetler "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirildi.
 - Temsil Heyeti'ne yeni üyeler eklenerek bu heyetin yetkileri tüm yurdu kapsar hâle getirildi.

Sivas Kongresi'nde alınan bu kararlara göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Kongre kararları ulusal bir nitelik taşımaktadır.
B) Millî Mücadele'de birlik ve beraberlik sağlanmıştır.
C) Kararlar İstanbul Hükûmetince onaylanmıştır.
D) "Ya istiklâl ya ölüm!" parolası benimsenmiştir.

9. Aşağıdaki tabloda Sevr ve Lozan antlaşmalarının bazı maddeleri karşılaştırmalı olarak verilmiştir.

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI	LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI
Boğazlar tüm devletlerin gemilerine açık olacak, uluslararası bir komisyondan yönetilecek, bu komisyonda herhangi bir Türk üye bulunmayacak.	İstanbul ve Çanakkale Boğazları, Türkiye başkanlığındaki "Uluslararası Boğazlar Komisyonu" tarafından yönetilecek. Boğazların her iki yakası askerden arındırılacak. Boğazlardan geçiş serbest ve ücretsiz olacak. Boğazların savunulması Milletler Cemiyeti'nin güvencesi altında olacak.
Azınlıklara verilen haklar genişletilecek. Osmanlı Devleti bu konuda sürekli denetlenecek.	Anadolu'daki bütün gayrimüslimler Türk vatandaşı kabul edilecek.
Kapitülasyonlar tüm devletlerin yararlanacağı şekilde genişletilecek.	Kapitülasyonlar kaldırılacak.

Bu tabloya göre,

- I. Boğazlar üzerindeki egemenliğimiz Lozan Barış Antlaşması ile sağlanmıştır.
II. Sevr Barış Antlaşması ile iç işlerimize karışılmasına zemin hazırlanmıştır.
III. Lozan Barış Antlaşması ile ekonomik bağımsızlık yolunda önemli bir adım atılmıştır.

yorumlarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

CEVAP ANAHTARI

1. A	2. C	3. D	4. A
5. B	6. C	7. B	8. C
9. C			